

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
Ф А К У Л Т Е Т „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „МАРКЕТИНГ“

Приета от ФС: протокол №12/29.04.2024 г.

Приета от КС: протокол № 10/15.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „КАЧЕСТВО И БЕЗОПАСНОСТ НА СТОКИТЕ”

ЗА СПЕЦ: „Международен бизнес (с преподаване на английски)“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Събка Пашова)
2. ....
(доц. д-р Антоанета Стоянова)
3. ....
(гл. ас. д-р Величка Маринова)

Ръководител катедра: .....
„Стокознание“ (доц. д-р А. Стоянова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Качество и безопасност на стоките” дава теоретични знания на студентите относно дефиниране на същността и значението на понятията качество и безопасност на стоките, за факторите и специфичните особености, влияещи върху създаването и запазването на качеството при различните стокови групи.

Разглеждат се въпросите, свързани с определяне на свойства, характеризиращи качеството на хранителните и промишлените стоки. Ролята на стандартите за гарантиране съответствие с изисквания за качеството и безопасността на стоките. Студентите придобиват практически умения за определяне на основните качествени показатели, свързани с качеството и безопасността на стоките. Развиват знанията и уменията си за анализиране на специфичните потребителни свойства на основните стокови групи, за организационното и правно гарантиране на качеството и безопасността на стоки..

Получените основни знания по дисциплината ще дадат възможност за надграждане и осъществяване на организационно-управленска и предприемаческа дейност в областта на стоковия мениджмънт и постигане на успешен бизнес. Разглеждането на посочените проблеми в дисциплината спомага за разширяване на знанията, получени при изучаването на други дисциплини, свързани с управление на търговските процеси и операции, маркетинга, външната търговия, публичните финанси и други икономически въпроси.

Дисциплината „Качество и безопасност на стоките“ съдейства за формиране на следните ключови компетентности съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз (ЕС) от 22 май 2018 г.:

- **гражданска – група 6**, изгражда способност за справяне с реални възникнали казуси в ситуации на проблеми с качеството и безопасността на стоките; развива умения за вземане на решения, в услуга на общността чрез осъзнаване на необходимостта от преоценка на качеството и безопасността на предлаганите на пазара стоки и включване в социално-значими и екологични инициативи и дейности.

- **предприемаческа – група 7**, изгражда способността за критично мислене и анализиране, за решаване на задачи по оценка и анализ на качеството и безопасността на стоквата продукция, изработване и вземане на тактически и оперативни решения в областта на качеството и безопасността на стоките. Способства за представяне на уменията за тълкуване на различна специфична информация и предпоставя разгръщането на психическата устойчивост, креативност, гъвкавост при самостоятелна и екипна работа.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Същност и значение на качеството		4	2	
1.1	Същност на качеството. Значение и роля на качеството на стоките за икономиката. Историческо развитие на концепцията за качество.			
1.2.	Основни понятия за качеството на стоките – същност, приложение.			
Тема 2. Класификация на стоките		4	2	
2.1.	Класификация на стоките – същност, основни признаци, правила и структура на системите за класификация на стоките.			
2.2.	Видове класификации – същност и специфика. Международно утвърдени класификации на стоките – същност и икономическо значение.			

Тема 3. Асортимент на стоките		2	4	
3.1.	Същност и видове асортимент на стоките.			
3.2.	Основни направления и критерии за формиране асортимента на промишлените и хранителните стоки.			
Тема 4. Формиране качеството на стоките		2	2	
4.1.	Основни свойства на стоките – обща характеристика. Фактори за формиране и запазване качеството на стоките.			
4.2.	Потребителни свойства на промишлените стоки.			
4.3.	Потребителни свойства на хранителните стоки.			
Тема 5. Качествени показатели за оценка на качеството		2	4	
5.1	Същност и значение на качествените показатели.			
5.2	Специфика на качествените показатели при хранителните стоки.			
5.3.	Специфика на качествените показатели при промишлените стоки.			
Тема 6. Методи за изследване на качеството на стоките		2	2	
6.1.	Видове методи за оценка качеството на стоките – същност, правила за осъществяване			
Тема 7. Опаковката като фактор за запазване на качеството на стоките -предназначение, видове и специфични особености		2	2	
Тема 8. Безопасност на стоките		2	2	
8.1.	Същност, значение, правно регламентиране и икономическа роля на безопасността на стоките.			
8.2.	Видове и особености на основните понятия за безопасност на стоките.			
Тема 9. Безопасност на промишлените стоки – видове безопасност, специфични особености и изисквания.		2	2	
Тема 10. Безопасност на хранителните стоки – специфични особености, изисквания, документално гарантиране.		2	2	
Тема 11. Видове опасности, начини за заразяване на стоките и възможности за тяхното предотвратяване.		2	2	
Тема 12. Екологични аспекти на безопасността на стоките – изисквания и правила.		2	2	
Тема 13. Опасни стоки – информационни аспекти и възможности за потребителска защита.		2	2	
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Казуси/задачи	5	15
1.2.	Курсова работа (по предварително избрана или зададена тема)	1	20
1.3.	Тест	1	15
Общо за семестриалното оценяване:		7	50
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	40
Общо за сесийното оценяване:		1	40
Общо за всички форми на контрол:		8	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Златева, Д., Стойкова, Т. (2014) Стокознание, издателство „Наука и икономика“, ИУ-Варна.
2. Пашова, С., Атанасова, П. (2019) Стокознание: [Електронен учебник] Варна: Знание и бизнес: http://eknigibg.net/index.php?route=product/product&path=25_30&product_id=89
3. Стойкова, Т. (2018) Сертификация и качество на стоките. Известия на Съюза на учените - Варна. Сер. Икономически науки [Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series], 7, 1, 295 - 305.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Пашова, С. (2015) Безопасност на храните в условията на динамично развиваща се икономика - гарантиране защитата на здравето и интересите на потребителите. // Бизнес образование и пазарна динамика: Сборник с доклади от международна конференция под патронажа на проф. д-р Анелия Клисарова - Министър на образованието и науката. - Варна: СТЕНО, с. 84 - 99.
2. Пашова, С., Радев, Р. (2013) Качество и безопасност на някои зеленчуци. Научни трудове. Университет по хранителни технологии - Пловдив, 60, 1, с. 643 - 649.
3. Стойкова, Т. (1999) Качество и безопасност на стоките. Качество на стоките: Сб. доклади от научна конференция с международно участие, Варна: Унив. изд. ИУ, с. 226 - 236.
4. Стойкова, Т. (2012) Роля на задължителната сертификация за осигуряване безопасността на стоките. // Тенденции и предизвикателства в развитието на икономиката : Сб. докл. от междунар. науч. конф. : Т. 2. - Варна : Унив. изд. Наука и икономика, 2012, с. 294 - 301.
5. Стоянова, А. (2019) Нововъзникващи опасности - риск за безопасността на храните. Качество, контрол и експертиза на стоките: Сборник с доклади от Кръгла маса с международно участие = Quality, Control and Expertise of Goods : Articles from a Round Table with Intern. Participation, Варна : Унив. изд. Наука и икономика, с.157 - 168.
6. Стоянова, А., Василева, Е. (2003) ISO 9000/НАССР – Интегриран подход към качество и безопасност на храните. Стандартизация, метрология и сертификация, София: ДАМТН, 12, с. 33 - 38.
7. Стоянова, А., Василева, Е. (2005) Консуматорите и производителите - в търсене на качествени и безопасни храни. Екоsvят, 5/6, с. 12 - 16.
8. Стоянова, А. (2003) Концепцията НАССР – гаранция за производството на качествени и безопасни хранителни продукти. Актуални проблеми на стоковедната наука и практика 2002: Сборник доклади от IX национална конференция, Варна: Унив. изд. ИУ, с. 111 - 120.
9. Ahern, R. (2017) ICA's Role in Improving Global Food Safety, Global food safety| October/November 2017.
10. Orriss, G., Whitehead, A. (2000) Hazard analysis and critical control point (НАССР) as a part of an overall quality assurance system in international food trade. Food control, 11(5), pp. 345-351.
11. Pashova, S. (2021). Contemporary Aspects of Goods` Safety. Izvestia Journal of the Union of Scientists - Varna. Economic Sciences Series, 10(1), pp. 80-89.
12. Stoyanova, A. (2018) Risk Management for Food Safety, Consumer Health Security. Leadership and Management: Integrated Politics of Research and Innovations : LIMEN 2018 : 4th International Scientific-business Conference, December 13, (4; 2018; Beograd):

- Conference Proceeding, Belgrade : Association of Economists a. Manager of the Balkans, 2019, 603 - 611.
13. Parliament European. (1964, 1992) Council Directive 85/374/EEC and Council Directive 92/59/EEC on General Product Safety, 01.1964, 29.06.1992.
  14. Parliament, European. (2002) Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety. OJ L 31, 1.2.2002, p. 1–24
  15. RASFF — The Rapid Alert System for Food and Feed — 2016 annual report European Commission — Health and Food Safety — 2017 More information about RASFF — The Rapid Alert System for Food and Feed online: http://ec.europa.eu/food/safety/rasff/index_en.htm